

Deklaracija o nazivu i položaju hrvatskog jezika

Autor Administrator

Deklaracija o nazivu i položaju hrvatskog jezika U Matici hrvatskoj, tamo gdje je prije 40 godina (1967.), potaknuta i napisana, odakle je na potpisivanje upućena u niz hrvatskih kulturnih ustanova, jučer, 1. prosinca, proslavljena je obljetnica Deklaracije o nazivu i položaju hrvatskog jezika. Za okruglim stolom okupilo se dvadesetak stručnjaka i njezinih kreatora, među kojima je bio jedan od proljećarskih vođa Dražen Budiša.

Bio je to prekretnički čin (Mirko Peti), glas hrvatskih intelektualaca u obranu prava na drugačije mišljenje, mjesto hrvatskog otpora i razvijanja nacionalne samosvijesti (Igor Zidić). Intelektualci su Deklaracijom tražili jezičnu i nacionalnu prava, ali i moderno društvo. Štoviše, to je to hrvatski književni jezik, i danas je otvoreno pitanje (Radoslav Katičić). Mi, Hrvati, sasvim dobro osjećamo i znamo po čemu je hrvatski – hrvatski, ali na međunarodnoj, pa i znanstvenoj, jezikoslovnoj sceni još su jake predrasude koje hrvatsku jezičnu samobitnost ne priznaju, odnosno ne uzimaju u obzir povijesni put višedijalekatske sustavne i promijenjive stilizacije hrvatskog književnog jezika. Stjepan Babić živo je evocirao sjećanje na burne dane nastanka Deklaracije. Tadašnji predsjednik MH Miroslav Brandt pozvao je na sastanak R. Katičića, D. Brozovića, S. Miholića, T. Ladana i V. Pavletića. Oni su sročili dokument. Jedan od potpisnika bio je i Miroslav Krleža, tada moćni, lijevi (Titov) intelektualac. Višegodina kasnije ime Đodan je tvrdio da je Deklaracija nastala na poticaj tadašnjeg partijskog vladara Vladimira Bakarića, što je S. Babić osporio. Kasnije je Deklaracija politički osuđena od komunističkih vlasti kao kontrarevolucionarni akt. Ono što je Deklaracijom započeto, ostvareno je osamostaljivanjem Hrvatske kao posebne države 1990. Tada je hrvatski i službeno dobio status samostalnog jezika, a kroatistika samostalne lingvističke discipline koja slobodno definira i proučava hrvatski kao zasebni entitet. Iz Većernjeg lista, 1. 12. 2007. M. Jurišić, Deklaracija za slobodu hrvatskoga